

Expedition Sydatlantens ensliga öar

Sydgeorgien–Tristan da Cunha–St Helena

Vi reser med ett av polartrakternas modernaste fartyg, det helt nybyggda m/v Janssonius. Hon har tillbringat vintersäsongen, "The Austral summer", i Antarktis och vänder i mars norrut för att under sommarsäsongen trafikera Arktis. Vi är gäster ombord på hennes färd mellan halvkloten. Vår båtresa tar oss till tre av Atlantens mest otillgängliga ögrupper och öar: Sydgeorgien, Tristan da Cunha och St Helena. Tristan da Cunha är världens mest ensligt belägna samhälle och den bebodda plats som ligger allra längst bort från fastlandet. Expeditionen leds av sjökapten Torbjörn Svensson som vid flertal tillfällen besökt samtliga öar. Torbjörn är son till författaren och konstnären Roland Svensson som under längre perioder vistades på Tristan och St Helena. På Tristan och St Helena lever minnet efter Roland och öborna tar emot oss som vänner.

Färdledare och föreläsare: Sjökapten Torbjörn Svensson är son till Roland Svensson, som bl a skrev klassikerna Ensliga öar och Skärgårdsliv i gången tid. Genom sin far har Torbjörn en stark anknytning till öarna och han ser fram emot att få presentera sina vänner på Tristan för oss SGS-are. Torbjörn har besökt Tristan och St Helena som befälhavare på kryssningsexpeditionsfartyg och han har gjort flera besök på Sydgeorgien, Antarktiska halvön och i Ushuaia. Torbjörns liv har till stor del handlat om sjöfart. På 1980-talet var han VD för pionjärexpeditionsfartygen m/v Lindblad Polaris och Lindblad Explorer, samt ägare av och befälhavare på s/s Saltsjön under drygt 25 år. Torbjörn har varit en mycket uppskattad färdledare på de resor han lett

genom åren. Under vår resa assisteras han av sin fru Pia Söderberg, som ofta följt med på Torbjörns resor över haven. Pia har varit VD för Blidösundsbolaget och senare delaktig i driften av s/s Saltsjön. Idag äger och driver hon restaurang- och konferensanläggningen Carlshälls Gård tillsammans med sin make.

Preliminärt program:

Dag 1 den 24 mars: Embarkerar vi m/v Janssonius och avgår ostvärt ut genom Beagle Channel.

Dag 2–5 den 25–28 mars: Till havs mot Sydgeorgien. Från däck spanar vi efter val och sjöfågel och kommer säkert få sällskap av imponerande vandringsalbatrosser. Vi passerar in i den Antarktiska konvergenzonen där kallt vatten från söder möter varmare vatten från norr och kan då börja spana efter isberg. Under vår färd studerar vi förändringarna i både det marina livet och fågellivet. Ombord får vi lyssna till intressanta föredrag som ges av vår färdledare Torbjörn och fartygets egna expeditionsledare.

Dag 6–8 den 29–31 mars: Sydgeorgien, Sydatlantens majestätiska alplandskap, där vi promenerar bland kungspingviner, sjöelefanter och sälar. Bland annat besöker vi Grytviken med den före detta valstationen, South Georgia Museum och Shackletons grav. Vi hälsar också på i kungspingvinkolonierna på Salisbury Plain, Gold Harbour eller St Andrews Bay där vi även ser elefantsäl och pälsälar. Förhoppningsvis kan vi gå i land på Prion Island, häckningsplats för vandringsalbatrossen, som har världens största vingspann och Cooper Bay med sina macaroni pingviner.

Kungspingvinkolonier vid Salisbury Plain.

Med Zodiacs tar vi oss snabbt och lätt i land. En stadig hand finns alltid till hands för att hjälpa oss i och ur gummijollen. Ibland är det så kallad wet landing, men då hjälper stövlar, som vi får låna ombord, oss att hålla oss torra om fötterna.

Sydgeorgien–Södra ishavets Serengeti

Vandringsalbatrossen är störst av alla albatrosser och har världens största vingspann, cirka 3,1 meter i genomsnitt.

Sydgeorgien ska först ha siktats 1675, men det var först då kapten James Cook återupptäckte öarna 1775 som det blev brittiskt territorium. Ögruppen uppkallades efter kung George III och är fortfarande under brittisk förvaltning. Grytviken är en valfångststation som var i drift fram till mitten av 1900-talet och den namngavs av den första svenska antarktisexpeditionen som leddes av geologen och polarforskaren Otto Nordenskjöld. Idag finns där ett valfångstmuseum och valfångarkyrkan. Legendariske expeditionsledaren Ernest Shackleton är begravd vid stranden alldeles i närheten, numer även i sällskap med sin Second-in-Command Frank Wild.

På Sydgeorgien är det bara bemanningen på stationen i King Edward Point i Grytviken som är bofasta, men det finns desto fler forskare som bor här tillfälligt. De har sökt sig hit för att studera naturen i denna fascinerande del av världen, bland annat från den lilla forskningsstationen på Bird Island. Området beskrivs ofta som Södra ishavets Serengeti och är ett paradiset för naturfotografer. Ögruppen ingår i Antarktis ekosystem, men vattnet fryser inte vilket gör djurlivet otroligt rikt. Här finns stora kolonier av kungspingvin, sjöelefanter och säl.

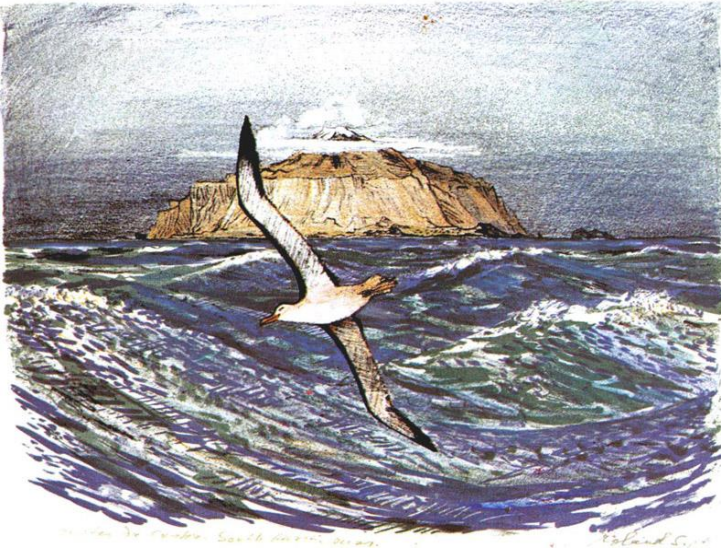

En gammal valfångstbåt i Grytviken.

Valfångarkyrkan i Grytviken.

Dag 9–13 den 1–5 april: Vi seglar vidare mot Gough Island och Tristan da Cunha ut ur konvergensen med chans att få se mera sjöfågel och andra arter i skyn. Ombord kan du inspireras av föredrag, god mat och trevligt umgänge.

Dag 14 den 6 april: Gough Island med klipp hopparpingviner och kerguelisk pälsäl. Om vädret tillåter seglar vi runt ön och åker med zodiac in i Quest Bay.

Dag 15–18 den 7–10 april: Tristan da Cunha. Fyra dagar har avsatts för vårt besök, vilket ökar chansen till landstigning, men det är helt väderberoende och omständigheterna kan ändras mycket fort. Om möjligt besöker vi de obebodda öarna Nightingale och/eller Inaccessible där fågellivet är enastående. På Tristan da Cunha blir det ett exklusivt program med besök i konstnären Roland Svenssons fotspår och möjlighet att få träffa några av hans nära vänner. Det blir vandringar upp på fjället för de vältränade och promenader ut mot The Potatoe Patches för övriga. Vi besöker det nyrenoverade Thatched House Museum som visar ett Tristanhem som det såg ut före vulkanutbrotten och evakueringen 1961, The Fish Factory och Prince Philip Hall. Någon kanske vill passa på att spela golf på världens ensligaste golfbana, 9-hålsbanan Tristan da Cunha GC! Vi kommer under påskhelgen, varför det finnas möjlighet till fina stunder i någon av öns två kyrkor för den som önskar lite stillhet. Dessutom kan vi räkna med mycket samvaro med öborna. Det är inte ofta de får besök och inte av sina vänner från Sverige!

Tristan da Cunha–världens ensligaste bebodda ö

Tristan da Cunha är både en ögrupp och huvudön i densamma. Det är världens mest avlägsna bebodda ö och hit tar man sig bara med båt. Närmaste land är St Helena, cirka 2 161 kilometer bort. På Tristan bor idag 245 personer, men här finns bara 8 släkträd efter som restriktionerna för att bosätta sig på ön är strikta. Man är en Glass, Green, Hagan, Lavarello, Repetto, Rogers, Swain eller Patterson. Några andra efternamn finns inte. Att Roland Svensson blev inbjuden att bo flera längre perioder på ön är unikt. Ett resultat av de goda vänskapsband han knöt när öborna befann sig i exil i England på grund av ett vulkanutbrott.

T. v: Dawn Repetto är dotter till en av Rolands vänner och håller i öns turism. Mitten: Gianfranco Repetto med Sean Burns som är Administrator på Tristan, det vill säga Drottningens representant och högsta myndighetsperson i en av det Brittiska imperiets sista utposter. Dawn och Sean är två av de många öbor och expatriates som vi möter under vår vistelse på Tristan. T.h: Postkontoret på Tristan.

Tristan är känt för sin vilda natur. Ögruppens isolerade läge har gjort det till ett viktigt fågelområde där många olika sjöfåglar häckar. Här är gott om stormfåglar och tärnor, men också flera hotade arter som klipp hopparpingvin, tristan albatross och gulnäbbad albatross. Atlantrallen och Goughrörhönan är två hotade fågelarter som inte kan flyga, men chansen att få se dem är små. Däremot kan vi få se den endemiska tristantrasten. Om väder och vind tillåter kommer vi att besöka de obebodda öarna Nightingale och Inaccessible, vilka har ett enastående rikt fågelliv.

T. v: Gulnosad albatross. Mitten Tristans endemiska trast. T.h: Klipp hopparpingvin

Dag 19–22 den 11–14 april: Åter till sjöss och nu börjar det bli varmare och labber medvind. Vi kan se fram emot lata dagar och sköna stunder i solstolen, med en god bok eller bara smälta resan så här långt. Kanske leker några delfiner kring stäven.

Som traditionen bjuder ankrar vi upp på redden utanför Jamestown på St Helena.

Dag 23–27 den 15–19 april: Ankomst St Helena då vi ankrar upp på Jamestowns redd. Debarkering och inkvartering på vårt lilla hotell, centralt beläget i staden. Fem dagar på ön ger oss möjlighet till gemensamma utflykter, men även två lediga dagar för egna upptäcktsfärder. Torbjörn, Pia och våra vänner på St Helena hjälper gärna till att ordna extra utfärder för den som vill se mer av ön.

Under våra dagar på St Helena väntar många intressanta besök. Vi åker till inlandet för att se Briars Pavilion, där Napoleon bodde under sina första månader på ön och vi besöker residenset Longwood, där han avslutade sina dagar. Några kilometer utanför huvudstaden besöker vi guvenörsresidenset Planation House och hälsar på jättesköldpaddan Jonathan, som påstås ha funnits här redan på Napoleons tid. Självfallet finns det också möjlighet att vandra och färdas i Rolands fotspår. Torbjörn tar på en av de lediga dagarna med dem som vill uppför de 699 stegen i trappan Jacobs Ladder till The Signal Station, där Roland bodde i Half Tree Hollow med en pyramidal utsikt över dalen, staden och havet.

Dag 28 den 20 april: Flyg till Johannesburg.

Vi reserverar oss för ändringar i programmet på grund av till exempel väder och vind. Befälhavaren ombord har alltid sista ordet och beslutar, i samråd med expeditionsledaren, vad som är möjligt men alltid med säkerhetens satt i första rummet. Det kan gälla landstigning, seglingsrutt med mera.

St Helena—en av Roland Svenssons öar

Ön upptäcktes 1502 av den portugisiska kaptanen Joao da Nova och han namngav den efter helgonet Sankta Helena. År 1659 tog britterna ön i besittning och den tillhör idag Storbritanniens utomeuropeiska territorium. Innan Suezkanalen byggdes hade St Helena en viktig strategisk betydelse för sjöfarten.

På St Helena bor cirka 4 300 invånare, varav ett 1000-tal är bosatta i huvudstaden Jamestown. Fram till 2017 var ön nästan lika otillgänglig som Tristan, men i och med den nyöppnade flygplatsen finns nu en flygförbindelse till Johannesburg.

Öns isolerade läge gjorde den utmärkt som deportationsort för Napoleon Bonaparte, men har också resulterat i flera endemiska djur och växter. Sevärdheter på St Helena är bland annat Briars Pavilion, där Napoleon bodde under sin första tid på ön och residenset Longwood, där han avslutade sina dagar. Jättesköldpaddan Jonathan lever ständaktigt på gräsmattan framför guvernörsresidenset Plantation House.

Den svenske konstnären och författaren Roland Svensson levde under en period på St Helena och han är konstnären bakom flera frimärken från St Helena. Hans bok "Ö och människa" handlar om livet på St Helena, men omfattar även Tristan.

T. v: Longwood House som var Napoleons residens och står så gott som orört sedan hans dagar, noga omhändertaget av den franske konsuln. T. h. Jättesköldpaddan Jonathan—en pigg åldring som snart fyller 200 år!

Basil George är god vän till Torbjörn. Här demonstrerar han hur man i hans ungdoms dagar snabbt tog sig nedför Jacob's Ladder med sina 699 trappsteg!

Fakta

Datum: 24 mars–20 april 2022 plus flygdagar och övernattningar i samband med anslutningsresorna

Preliminärt pris:

Del i dubbelhytt med ”porthole” (litet fönster): 125 000 kr/person

Del i dubbelhytt med fönster: 129 950 kr/person

Antal deltagare: minst 10

I priset ingår:

- Klimatkompensation för flyget
- Del i bokad hytt ombord på m/v Janssonius
- Helpension utom en lunch från middag dag 1 till frukost dag 28
- Alla exkursioner och utflykter enligt programmet
- Föreläsningar på svenska av färdledaren
- Föredrag på engelska av båtens naturguider och ledare
- Läkare ombord med grundläggande sjukvårdsutrustning
- Lån av gummistövlar
- Transfer av bagaget till båten i Ushuaia och till hotellet respektive flygplatsen på St Helena
- Hamnavgifter och diverse serviceskatter
- Fri tillgång till snacks, vatten, kaffe, te och chokladdryck
- Praktisk information inför resan och litteraturtips
- Flyg från St Helena till Johannesburg

I priset ingår inte: flyg till Ushuaia och från Johannesburg, arrangemang i Ushuaia och Johannesburg, 2 lunch och eventuell egen utflykt på de två fria dagarna på St Helena, dricks ombord (ca 100 kr/dag)

Visum behövs inte enligt nu gällande regler.

Bokning

Kontakta Lotta Borgiel på Gränslösa Resor och anmäl dig till resan. Anmälningsavgiften är 20 000 kr och ska betalas inom 10 dagar från att plats bekräftats. Du får en faktura när du anmäler dig.

Slutbetalning

Den 30 december 2021 betalar du slutlikviden.

Avbokning

Behöver du avboka resan ringer du eller mejlar till Gränslösa Resor. Fram till den 30 december 2021 är kostnaden anmälningsavgiften 20 000 kr. Därefter fram till den 20 januari är kostanden 50 % av resans pris. Vid avbokning därefter äger arrangören rätt att innehålla hela resans pris. Se därför över ditt avbeställningsskydd. Vill du komplettera ditt avbeställningsskydd kan Gränslösa Resor förmedla Gouda Reseförsäkringars avbeställningsskydd. Priset är 5% av det belopp du vill försäkra.

Väder och vind

Det är höst på södra halvklotet. I Ushuaia där vår resa börjar är det 2–10 plusgrader, medan det på St Helena där resan slutar är 20–25 grader. Den förhärskande vinden är sydvästlig och vi räknar med stadiga, akterliga vågor, vilket gör att fartyget rullar mjukt. Vi går inte genom det ökända Drake Passage, utan sätter direkt kurs mot Sydgeorgien rakt öster ut från Ushuaia. Normalt blåser det cirka 4–8 m/s, men vi är till havs och naturligtvis kan oväder dra in. Vi räknar inte med hård sjö, men rekommenderar att du har sjösjukeplåster i början, så att kroppen hinner vänja sig.

Svårighetsgrad och hälsodeklaration

Resan är inte särskilt fysiskt krävande, men vi är långt från medicinsk hjälp – utöver vår läkare ombord. Därför kommer du att få fylla i ett formulär om din hälsa och vi förbehåller oss rätten att kräva läkarintyg. Vår samarbetspartner nekar

mycket sällan någon att delta, men informationen är mycket bra att ha om något skulle hända under resan. Du ska kunna gå i trappor och på landgången samt ta dig i och ur gummibåtarna som tar oss i land. Stadiga händer till din hjälp finns alltid. På utflykterna går vi till fots och det finns inte alltid stigar, utan bitvis kan det vara terräng och kuperat. Vi är ute flera timmar och du följer med på de utflykter du känner att du kan och vill delta på. Det finns alltid möjlighet att stanna på båten.

Vårt toppmoderna, nybyggda fartyg m/v Janssonius:

Vårt fina, nybyggda fartyg m/v Janssonius som tar oss till St Helena via några av Sydatlantens mest ensliga öar.

Janssonius är Ocean Wide Expeditions nyaste och mest avancerade fartyg. Hon är optimerad för expeditioner i Arktis och Antarktis. Förutom högsta isklass har hon stabilisatorer, vilket gör att hon går jämnare och stadigare genom vattnet än sitt systerfartyg m/v Plancius. Dessutom överträffar hon alla miljökrav som ställs enligt Polar Code. Ett av däckerna ombord är avsatt för observationer med stora panoramafönster och separat föreläsningssal. Där kommer vi få njuta av många intressanta föreläsningar av personalen ombord på engelska, men också på svenska av vår egen ledare Torbjörn.

Båten har två utgångar med plattformar för att lätt kunna gå i och ur gummibåtarna som tar oss iland. Från dessa kan man också lätt gå i och ur kajaker.

Fakta:

Passagerare	170 personer i 80 hytter
Besättning och personal	72 personer
Längd	107,6 m
Bredd	17,6 m
Djupgående	5,3 m
Isklass	Polar Class 6 (motsvarande 1A-Super)
Deplacement	5 590 ton
Motor	2 x ABC huvudmotorer, totalt 4 200 kW
Fart	15 knop

Ombord på m/v Plancius

Twin porthole med privat dusch och toalett

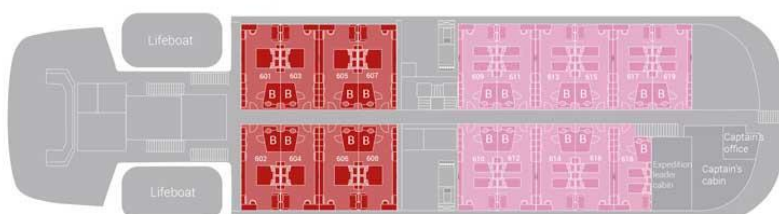

Observationsdäck med stora panoramafönster.

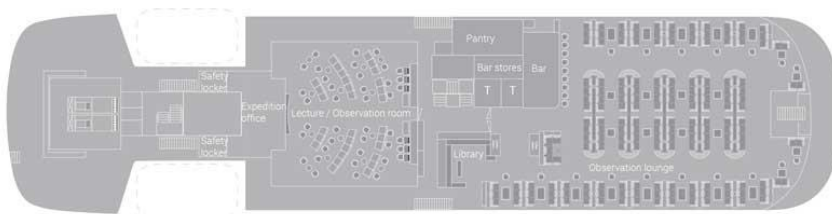
Skiss över hytter ombord

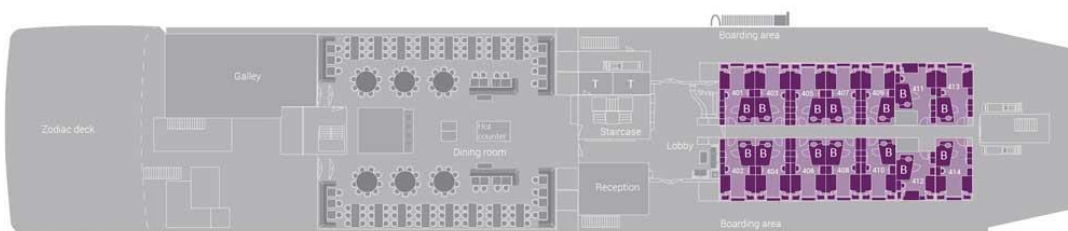
Deck 7

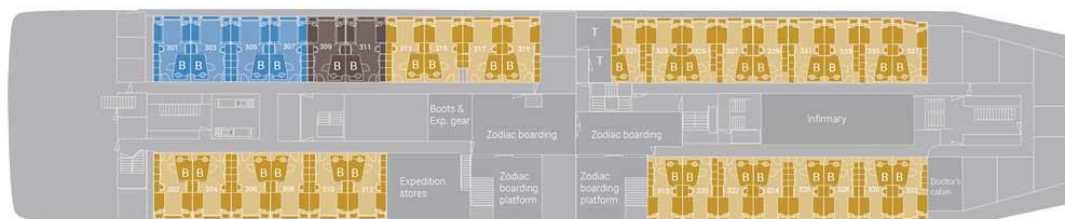
Deck 6

Deck 5

Deck 4

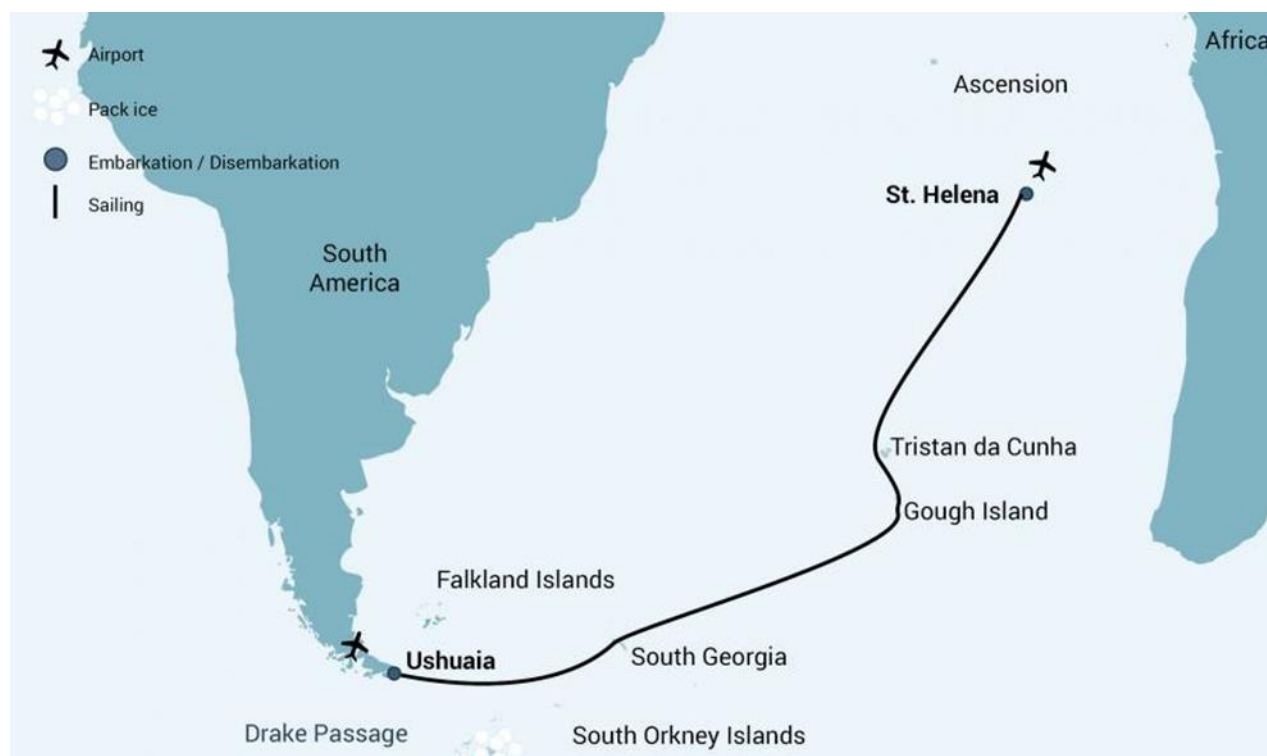

Deck 3

m/v Janssonius deck plan Oceanwide Expeditions			
Grand Suite with private balcony	Twin Window	Upper / lower berths	Double bed
Junior Suite	Twin Porthole	Lower berths	Toilet
Superior	Triple Porthole	2 separate lower berths	Bathroom
Twin deluxe	Quadruple Porthole		

Vår rutt till sjöss

Flyg till Ushuaia och hem från Johannesburg

Flyget har ännu inte öppnats för bokning, varför vi återkommer med aktuella flygtider och pris i månadskiftet maj/juni 2021.

Du kan också välja att boka ditt eget flyg till Ushuaia och hem från Johannesburg. Boka då ett flyg med god marginal, så att du inte missar båten. Likaså behöver du ta höjd för att flyget från St Helena ibland är kraftigt försenat (i sällsynta fall i dagar). *Kontakta oss innan du bokar din egen flygbiljett, så att inga ändringar skett!*

Logi och utflykter

I Buenos Aires blir det sannolikt en övernattnig, men låt oss avvakta aktuella flygtider.

I Ushuaia bor vi på Canal Beagle Hotel eller motsvarande centralt beläget hotell. Torbjörn kan staden väl och kommer göra en stadsrundtur första dagen och bland annat besöka Museo Antártico Ushuaia. Vi hjälper också till om det är någon som vill göra en egen utflykt.

I Johannesburg bor vi på Safari Club Hotel nära flygplatsen eller motsvarande. Vi har en heldag till vårt förfogande och du kommer få förslag på utflykter du kan göra, till exempel en stadsrundtur i centrala Johannesburg, safari, ett besök i Soweto eller vid Sterkfontein-grottorna.

Budgeterat pris för flyg till Ushuaia och hem från Johannesburg, logi och transfers: 25 000–29 000 kr

Roland Svensson

Roland Svensson var en folkkär konstnär och författare som främst skildrade Stockholms skärgård och livet på öarna, men han reste också till avlägsna öar i Nord- och Sydatlanten. Han finns representerad på Nationalmuseum, Göteborgs- och Malmös konstmuseer samt Prins Eugens Waldemarsudde. Vill du veta mer rekommenderar vi att du kontaktar Sällskapet Roland Svenssons Vänner,

www.rolandsvenssonsallskapet.se.

Litografi av Roland Svensson, "The Landing Place 1963", Tristan da Cunha.

